

ከመጠምጠም መማር ይቅደም

ሃገርና ሕዝብ የሚደነው በሰከነ አዕምሮ ማሰብ ሲቻል ብቻ ነው

ከለማ በገበያ

ለዚህ ጽሁፊ መነሻ ምክንያት የሆነች ታደለ ግርማ በደብተራው ድረ-ገጽ ላይ “ የወሬን ቆርፋዳ ዋንጫ ቅቤ አያርሰውም “ (ከወያኔ ጋር ዛሬም እርቅ ይታሰባል?) በሚል ርዕስ ያቀረቡት ሂሳዊ ጽሁፍ ነው። ሜይ 5 2007 በአሲምባ ፓልቶክ ስለተላለፈውና ጉዳዩ ስለተከናወነው ሕዝባዊ ስብሰባ (በሂሰ አቅራቢው አጠራር የምሁራን ስብሰባ) የግል ግንዛቤንና ትዝብትን ሳይደብቁ በሂሰ መልክ መግለጹ ተገቢና ወደፊት ታግለን ልንገነባው በምናቅደው ስርዓት የበለጠ ዕውን እንዲሆን የምንደክምበት የጋራ ጉዳዮችን በመሆኑ ሊበረታታ የሚገባው ነው። በቅድሚያ ባገራችን “ታደለ” (ደውም ታደለ ግርማ) የወንድ ልጅ ያደባባይ ስሙ ነውና አቶ ታደለ አያልኩ እንድጠራዎ ይፍቀዱልኝ።

የሂሰ ጥበብ አባት ነው የሚባለው አርሰቶትል ፖዩቲክስ በተሰኘው ስራው ውስጥ ሂሰ ስለመስጠትና መቀበል የሚከተሉትን ሁለት መስረታዊ ነጥቦች መሰንዘሩን ያውቁ ይሆን? ታላቁ ፈለስፋ አርሰቶትል ስለሂሰ ሲገልጽ፦

1ኛ. ሂሰ ለመስጠት የሚፈቅድ ማንኛውም ግለሰብ የሚሰጠው ሂሰ ዓላማው ምን እንደሆነ አስቀድሞ ማወቅ ቀዳሚ ተግባሩ መሆን ይገባዋል። እንዲሁም፦

2ኛ. ሂሰ ለማንና እንዴት ነው የሚሰጠው ብሎም በብርቱ ሊያስብበት ይገባል- ይለናል።

ውድ አቶ ታደለ!

ለጽሁፍዎ ርዕስ “የወሬን ቆርፋዳ ዋንጫ ቅቤ አያርሰውም” የሚል ርዕስ መስጠትዎ መብትዎ ቢሆንም፤ የወሬ ቆርፋዳ ያሉት የእርቅን ጉዳይ ይሆን? ለመሆኑ በግንቦቱ ምርጫ የተሳተፉት ሁለቱም ተቃዋሚ ድርጅቶች ኢደሃህና ቅንጅት ሕወሃት/ኢሕአዴግ የኢትዮጵያን ሕዝብ ድምጽ ባደባባይ ከሰረቀ በሁዋላ እንኳ ሁሉንም ኢትዮጵያዊ ድርጅቶች (ገዢውን ፓርቲ ሳይቀር) ያሳተፈ ብሔራዊ ጉባዔ እንዲጠራ ሲወተውቱ አልነበረምን? ዛሬም ድረስ እኮ ይህን ጥሪያቸውን አላቆሙም። ከወያኔ ጋር ድርድር በማድረግና ለወያኔ በማደር መካከል የገደል ያሕል ልዩነት እኮ ነው ያለው። በድርድሩ ሂደት ተሳትፈውም ሆነ ከተቃዋሚው ወገን ነን እያሉ ሲሆኑ ሲገዙቱ የነበሩ ከመቅጸበት የናቱ መቀነት ጠለፈኝ የሚል ምክንያት በመደርደር ከወያኔ ፓርላማ የተሸገጡ መኖራቸው ከዚህ ድርጊት የታቀሱትን ሁሉ በጥርጣሬና ባይነ ቁራኛ እንዲጠበቁ አድርጓቸው ይሆን? በዚህ ዓይነትም የማይተማመን ባልገጀራ እየሆነ ለሃገራችንም ለሕዝቧም ሳንፈይድ አንዳችን አንዳችንን ስንጠብቅ በርስ በርስ እረኝነት ስንዳክር ልንኖር እኮ ነው። ለመሆኑ ከግንቦቱ ምርጫ ቀደም ባሉት ጥቂት ወራት ኢደሃህ (ኢሕአፓ በአባልነት የሚገኝበት) ለምርጫው ዲሞክራሲያዊ መሆን ይበጅ ዘንድ ካቀረባቸው የድርድር ነጥቦች በጣም ጥቂቶቹ ተቀባይነት ማግኘታቸውን ማስታወስ ያስፈልጋል ይሆን? እርግጥ ነው ድርድሮቹ መስረታዊ ለውጥ አስገኝተዋልን? ሲባል ምላሹ አላስገኙም ነው። ካላስገኙ ሕዝብ የሰልጣን ባለቤት የሚሆንበትን ዘዴ ከሕዝቡ ጎን በመሆን በጋራና በሰከነ ውይይት መቀየስ እንጂ እርቅን፣ ድርድርን፣ የጠረጴዛ ዙሪያ ውይይትን የመረጠ ወይም የዚህን የትግል ስልት ጠቀሜታ ያነሳ ብሎም ስለዚህ ያሰበ ሁሉ ውጉዝ ከመአርዮስ ነው ለማለት መክጀል ትክክል ካለመሆኑም በላይ የኢትዮጵያን ሕዝብ የትግል ታሪክ ውጣ ውረድ ከቁብ ያላስገባ ትንታኔ ለመስጠት እንደመክጀል ይቆጠራል።

ውድ አቶ ታደሰ!

በጽሁፍዎ ንዑስ ርዕስ “ከወያኔ ጋር ዛሬም እርቅ ይታሰባል?” ሲሉ ጠይቀዋል። ወረድ ሲል ባቀረቡት የግል አስተያየትዎ የማይታሰብ ስለመሆኑም ነግረውናል። ለመሆኑ በመርህ ደረጃ ደም ፈሶ አጥንት ተከሰክሶ በመግደል በማሰር በጠመንጃ ተገኘ ከሚባል (የወያኔውን ዓይነት) “ሰላም” በጠረጴዛ ዙሪያ በሰከነ ውይይት የሚገኝ ከሆነ መሞከሩ ምኑ ላይ ነው ክፋቱ? እንኳን ሊሞከር አይታሰብም ለማለት መቃጣትዎ እጅግ ያስገረመው የደቡብ አፍሪካን ታሪክ ከጠቀሱልን በሁዋላ ነው (ከአክብሮት ጋር የደቡብ አፍሪካን ታሪክ መልሰው ይመረምሩ ዘንድ እጠይቅታለሁ) ። የደቡብ አፍሪካው ዘረኛ የቦታ ስርዓት እኮ በአሸባሪነት ከፈረጀውና በሚሊዮን የሚቆጠሩ አባላትንና ደጋፊዎቹን ከረሸነበት ከኤንሲ መሪዎች ጋር ለድርድር ለመቀመጥ ተገደል- ከነጻነት በፊት በተደረጉ ግፊቶች። እቅጤን እንነጋገር ከተባለ እኮ ማንደላን የመሰለ አስተዋይ የተወለደው በሚሊዮኖች የሚቆጠሩ ደቡብ አፍሪካውያን አጥንትና ደም ከተከሰከሰበት ማሕጸን ውስጥ ነው። በሰላማዊና ድርድር በሚካሄድበት ትግል ውስጥም ስቃይ መከራና ሞት አይቀረው ናቸው- ክቡር ስቃይ ክቡር መከራ ክቡር ሞት መሞትን የመሰለ (እንደትናንቶቹ የኢሕአፓ ጀግኖች) ታላቅ ጸጋ አይገኝም እንጂ። እናም እርቅ ስለተባለ አልጋ ባልጋ ነው መንገዱ ማለት እንዳይደለ ልብ ሊባል ይገባል። ይህ ዓይነቱ አስተሳሰብ ለረጅም ጊዜ በተለይ ተቃዋሚ በሚባለው ወገን ተገቢውን ግንዛቤ ያላገኘ እክሌእክሊት ይህን አለ\አለች ወይም ይህ ድርጅት በዚህ ስልት ልጠቀም አለ አየተባለ የህዝብ ወገን የሆኑትን እርስ በርስ ሲያሻኩት የኖረ ጎጂ አስተሳሰብ ነበር- በቅርቡ ነው ሁሉን አቀፍ በሆነ ዘዴ ጠላትን መዋጋት አስፈላጊ መሆኑ ግንዛቤ ያገኘ። ያውም በነኢሕአፓ ግፊት። ለማንኛውም በሰላማዊም ሆነ በትጥቅ የተሞከሩት ሕዝባዊ የትግል ሂደቶች በሞት የታጀቡ አልነበሩም ብሎ አይኔን ግንባር ያርገው ካልተባለ በስተቀር ሁሉም ክቡሩን የሕይወት መስዋዕትነት ሳይቀር የሚያስከፍሉ ናቸው።

በነገራችን ላይ የእርቅ አማራጭ ለምን ስምተን ከሚሉ ሌሎችም ጉዳዩ ትጥቅ አስፈቺ ነው የሚል መከራከሪያ ነጥብ መስማት ጀምሯል። ይህን የሚሉቱ መሳሪያ ማንሳቱ ላይ እየሰሩ ለመሆናቸው ምንም ማረጋገጫ የማይገኝላቸው ጠበቅ ተደርገው ሲያዙ ደግሞ ዛሬም በትናንትናው ችናኔ ብቻ ለመኖር የሚቃጠቸው ራሳቸውንም ጓዶቻቸውንም በአጉል ተስፋ በመደለል የሚኖሩ ናቸው። ዋናው ጥያቄ ሕዝብና ሃገርን ከወያኔ ኢሕአዴግ ጭቆና ለማላቀቅ ማናቸውንም ተግባራዊ እንቅስቃሴ እናድርግ ነው። ለመሆኑ የኢሕአፓ የትግል ስልት ሁሉ-ገብ መሆኑ በፕሮግራሙ ላይ ቁልጭ ብሎ ሰፍሮ የለ እንደ? “የእርቅና የድርድር መንገድ ትናንት አልሰራም። ነገም አይሰራም” ለሚሉ ትናንት የተሞከረው ምስክር ነው እንበል ስለነገ እርግጠኛ ሆኖ ለትንቢት መቃጣት ተገቢ ነው? ይልቁንስ ትግሉን በሁሉም መስክ ማፋፋሙ አይኻልም? ይኸው የነቢይነት ባሕርይና ከዚህ ውጭ አማራጭ የለም የሚሉ አካሄድ ነውኮ ከመሰረታዊ ችግሮቻችን አንዱና ዋናው ሆኖ ሲገዳን የኖረ። ሕዝቧም ወገናችን። ኢትዮጵያም የሁላችን። ሁላችንም ይበጃል የምንለውን ሳንደብቅ ባደባባይ መግለጹና ከተሳሳቱ በብዙሃን ድምጽ በመታረም በብዙሃን ውሳኔ የሚመራ ስርዓት ለመመስረት አይደለም እንደ የሕዝባዊ ትግሉ አንዱ ዓላማ?

ውድ አቶ ታደሰ!

ለመሆኑ ክንፈ አብርሃ በስብሰባው ላይ ተገኝቶ የትኛውን የማናውቀውን ቡራኬ ሰጠን? ጨፍጨፊዎች በሕዝባዊ ስብሰባ ላይ መገኘታቸው ሕዝባዊ ያደርጋቸዋል ብለን እንፈራ እንቸር ይሆን? ክንፈ በአለቆቹና በራሱም ትዕዛዝ በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ ያደረሰውንና እያደረሰ ያለውን እስር እንግልት ስደትና ሞት በውጭ ሃገር በተለይም በካናዳ መንግስት ተወካዮች ፊት ከኢትዮጵያ ሕዝብ ልጆች በማስረጃ የተደገፈ የምስክርነት ቃል ቁጭ ብሎ ለመስማት ህሊናውን ሳይኮስኩሰው እኛን ለምን ሊኮስኩሰን ቃጣ? ለመሆኑ ዶክተር ጌታቸው ከሙያ ጋር በተያያዘ ምክንያት ብቻ

የሰብሰባው ተጋባዥ አንጻር ሆነው በክንፈ አብርሃ ጆሮ የግፍና የመከራ ገድሉን ሊያንቆረቁሩለት መቻላቸው የሚያስወቅላቸው ነውን?

በመጀመሪያው ምእራፍ ላይ “ ዶክተሩ ወያኔ እስረኞችን ለቆ ለእርቅ አመች ሁኔታ ይፍጠር ሲሉ..” ብለው፤ ዝቅ ብለው በመደምደሚያዎች ላይ “...እንበቅ ምስሶ ይሆን ይመስል ወያኔ ለእርቅና ለደሞክራሲ ተዘጋጅቷል ብሎ ራስንም ሕዝብንም ማሳሳት ሃሌያት ነው።” ይላሉ። ለምን ያልተባለና ያልነበረን በማቅረብ ሕዝብን ሊያሳስቱ ይሞክራሉ? ኢሕአፓስ ስለታሰሩ አባላቱ ለአለም ሀብረተሰብ የይፈቱ ጥያቄ ማቅረቡን ለምን እንደጥፋትና እንደወንጀል ያዩበታል? የነዚህን የኢሕአፓ አባላት ሂደት ለምን ዝቅ አድርገው ለማየት ቃጣዎች? ቃሊቲ ያሉ መሪዎችስ እየተደራደሩ አይደሉም? መደራደራደር እራሱን ችሎ ጥፋት ነው ያለውት ማን ነው? እንደኔስ መደራደር ጥፋት አይደለም፤ ጥፋት የሚሆነው ተደራድሮ የሕዝብን ጥቅም አሳልፎ መሸጥ ነው። ዶክተሩ ደግሞ የሕዝብን ጥቅም አሳልፈን እንስጥ አላሉም። ልንደራደር የሚያስችን ሁኔታ ስለለሰ ወያኔን ለማስገደድና ወደድርድር ለማምጣት የተባበረ ትግል እናድርግ ነው ያሉት። ይህም አግባብነት ያለው ነው። ትግሉ ለነጻነትና ለመኖር እንጂ ለመታገል ሲሉ ትግል አይደለም። ትግሉ ለመኖር ነው። መኖር ደግሞ ከተባለ በነጻነት ነው። ለሞሞት ግን ትግል የለም ለመኖር እንጂ። ድርድርም ለመኖርም ለነጻነትም ከሆነ ጥሩ ነው። ዶክተር ጌታቸው የወያኔ ተወካይ በተገኘበት አዳራሽ መገኘታቸው ‘ከወያኔ ወገኑ እንደ?’ የሚል አንድምታ ያለው ጥያቄ ማስነሳቱ ግለሰቡን ራሱን ዝቅ አድርጎ ማየት አይሆንም? ትንሽ ሰው ትንሽ ነው፤ አንሶ ያሳንሳል- ይላል ያገራችን ሰው። ካንድ ወንዝ እንደተቀዳ ያንድ ሃገር ልጅ ልዩነቶቻችን አንዳሉ ሆነው ቢያንስ በመከባበር ብንኖር ምናለን? አንዳችን አንዳችንን ለማዋረድና ለማሳነስ በደክምን ቁጥር እኮ እግረመንገዳችንን የተዋረደ ዜጋና ሃገር እየገነባን መሆኑ ሊታወስን ይገባል።

የአምባገነኑን የመለስ መንግስት ባልደረሰችን ይሁን ጋሻጃግራዎቹን በየትኛውም መድረክ ማጋለጥና መቆሚያ መቀመጫ ማሳጣት የትግሉ አካል እኮ ነው። እድሉ ሲገኝ ፊት ለፊት፤ ግንባር ለግንባር፤ አይን ለአይን ገጥሞ በዓለም አቀፍ ተመልካቾች ፊት ማጋለጥ የሁለንተናዊው ትግል አካል የሆነው የዲፕሎማሲያዊው ትግል ትልቁ ክፍል እኮ ነው። ሌላ አማራጭና አቅሙ ካለ መልካም ነው። ተቀምጦ ምንም ሳያደርጉ፤ በሚርትና በውግዘት ብቻ የዲፕሎማሲያዊውን ትግልና ጥረት በማጣጣል እኮ ድል አይገኝም። እርስዎም ድርድር አይሞክርም ከሚሉት ሲመደቡ መለስም ሊደራደር ፈቃደኛ አለመሆኑ ጠፍቶዎት አይመስለኝም፤ እንዲያው ለጉራው እንጂ። ወያኔን ለድርድር ለማምጣትም እኮ ትግልን ይጠይቃል።

ሌላው ሊታወቅ የሚገባው ጉዳይ ዶክተር ጌታቸው በግል የተጋበዙ በመሆኑ በግል በቀረቡበት መድረክ ሁሉ የግል ሃሳባቸውን መሰንዘር የሚችሉበት ሰብአዊ ነጻነታቸውን ማክበር ተገቢ ነው። የኢሕአፓ መሪዎች ድርጅታቸውን የሚመሩበት ደንብና ስርዓት ያላቸው በድርጅታቸው ውስጥ ባሉ ብዙሃን ጓዶቻቸው ውሳኔ የተሰጠባቸውን የጋራ መመሪያዎች የሚያከብሩ ለነዚህም ተግባራዊ መሆን የሚደክሙ እንጂ የቤተሰቦቻቸውን፤ የግል ጓደኞቻቸውን፤ የሌሎች የውጭ የሙያ ባልደረሰቻቸውን ወይም የግል አመለካከቶቻቸውን ሁሉ የሚያስተናግዱት በኢሕአፓ ፕሮግራም መሰረት፤ እንዲያው ለሁሉም ጉዳይ እንደጉንዳን ባንድ ስርጥ መንገድ ብቻ የሚነጉዱ አድርጎ ማየትም ስህተት ነው። የኢሕአፓን መሪዎች ከተወሰነላቸው ውጭ የማያስቡ ወይም የማያደርጉ አግር ተወርች የታሰሩ አድርጎም እንደመመልከት ያስቆጥራል። እንደሌሎች አባላት ሁሉ የኢሕአፓም መሪዎች የግል ነጻነታቸው የተጠበቀ ነው። በግል በተደረገላቸው ጥሪ መሰረት በግል በሰብሰባዎች ተገኝተው የግል ሃሳባቸውን በሰጡ ላይ ሁሉ ከከፍተኛ የአመራር አካል ማስተባበያ የመስጠት ባህል ስለሌለና ስለማይገባም አቶ ታደለ ምክርዎ ተቀባይነት ይኖረዋል ለማለት ያዳግታል።

አንድ እውነት ላስረግጥልም። ኢሕአፓ የተዋቀረበት መሰረት በቀላሉ የማይናጋ በውድ አባላቱ ክቡር የሕይወት መስዋዕትነትና በቋሚዎቹም ንቁ ተሳትፎ የተማገረ ስለሆነ አንድነታችን ጥብቅ ነው።

ልዩነቶቻችን ጌጦቻችን ናቸው። አናፍርባቸውም። የነጻነታችንና የድርጅታችን ዲሞክራሲያዊነት መገለጫዎችም ናቸው። አብረውን ይኖራሉ። ኢሕአፓም ለዘላለም ይኖራል- ያለጥርጥር።

በመጨረሻ እርስዎ “የምሁራን” ስላሉት ስለአካታዎው ስብሰባ አንድ ሃቅ ላስጩብጥዎ። የሶሴፕ-ካናዳ አባላትና ደጋፊዎች ያዘጋጁት የሜይ 5 2007 ስብሰባ ለሌሎችም ተመሳሳይ የሱብዓዊ መብት ተጧጋቾች ድርጅቶች በአርአያነት ሊጠቀስ የሚችል ታላቅ ኢትዮጵያዊ አኩሪ ተግባር የተከናወነበት ነው። ሶሴፕ-ካናዳ እንዲህ ዓይነቱን ተግባር ሲፈጽም ይህ የመጀመሪያው ባይሆንም ከተቋቋመበት ጊዜ ጀምሮ በኢትዮጵያ የፖለቲካ አሰሪዎች፣ በሰደተኞች፣ ለሃገራቸውና ለወገኖቻቸው ነጻነትና እኩልነት እውን መሆን ያላሰለሰ ትግል በማድረግ ላይ ስላሉ ኢትዮጵያውያን አፈ ሕዝብ ሆኖ ያገለገለና ዛሬም በማገልገል ላይ የሚገኝ ጠንካራ ድርጅት ነው። እንዲህ ዓይነቱ ድርጅት ሊረዳና ሊበረታታ ይገባዋል። በርቱ ሶሴፕ-ካናዳዎች።

ለሁሉም ከመጠምጠም መማር ይቅደም!!! ሃገርና ሕዝብ የሚድነው በሰከነ አዕምሮ ማሰብ ሲቻል ብቻ ነው!!!

ሰላምና ጤና

ክብርና ምስጋና።